

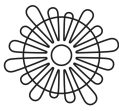
Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za informacijske znanosti				akad. god.	2023./2024.	
Naziv kolegija	Uvod u studij informacijskih znanosti				ECTS	8	
Naziv studija	Prijediplomski studij Informacijske znanosti						
Razina studija	☒ prijediplomski	☐ diplomski	☐ integrirani	☐ poslijediplomski			
Godina studija	☒ 1.	☐ 2.	☐ 3.	☐ 4.	☐ 5.		
Semestar	☐ zimski ☒ ljetni	☐ I.	☒ II.	☐ III.	☐ IV.	☐ V.	☐ VI.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij	☐ izborni kolegij	☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela			Nastavničke kompetencije	☐ DA ☒ NE
Opterećenje	30	P	30	S	30	V	Mrežne stranice kolegija ☒ DA ☐ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Ponedjeljak,			Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski	
Početak nastave	26.2.2024.			Završetak nastave		7.6.2024.	
Preduvjeti za upis	/						
Nositelj kolegija	Franjo Pehar						
E-mail	fpehar@unizd.hr			Konzultacije	Pon. od 12:00 do 14:30 (uz najavu mailom)		
Izvođač kolegija	Drahomira Cupar						
E-mail	dcupar@unizd.hr			Konzultacije	Utorkom, 17.00 do 18.00 srijedom 16:00 – 17:00, (najava mailom)		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ seminari i radionice	☒ vježbe	☐ obrazovanje na daljinu	☐ terenska nastava		
	☒ samostalni zadaci	☐ multimedija i mreža	☐ laboratorij	☐ mentorski rad	☒ ostalo		
Ishodi učenja kolegija	Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti sposobni: - razumjeti različite pojavne oblike i značenja pojma „informacija“ i povezanih pojmova - odrediti i objasniti ključna obilježja područja informacijskih i komunikacijskih znanosti, te posebna obilježja informacijskih grana unutar polja (npr. knjižničarstvo, arhivistika i dokumentalistika, informacijski sustavi i informatologija, muzeologija, leksikografija i enciklopedistika) - razumjeti interdisciplinarni karakter informacijskih i komunikacijskih znanosti i snagu povezanosti sa srodnim disciplinama - razumjeti ciljeve i ulogu različitih vrsta informacijskih djelatnosti/ustanova i jezgrene kompetencije informacijskih stručnjaka koje zapošljavaju - prepoznati trendove u razvoju informacijskih ustanova i djelatnosti u 20. i 21. stoljeću, te izazove tehnološke i organizacijske promjene s kojima se susreću informacijski stručnjaci - primijeniti temeljnu terminologiju u rješavanju povezanu različitim informacijskim strukama i stručnjacima - razumjeti ulogu relevantnih strukovnih udruženja u karijernom razvoju informacijskih stručnjaka - razumjeti osnovne koncepte i paradigme informacijskih znanosti						

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

	- prepoznati temeljna načela i prakse povezana s procesima stvaranja, prikupljanja, organizacije, upravljanja, diseminacije i korištenja informacija.				
Ishodi učenja na razini programa	(a), (b), (c), (d), (f), (i), (p), (q)				
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☒ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☒ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar
	☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Položeni kolokviji i predan seminarski rad.				
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova			10. i 24. 6. 2024. u 8:00	9.9. i 23. 9. 2024. u 8:00	
Opis kolegija	<p>Uvod u studij informacijskih znanosti upoznaje studente s osnovama (interdisciplinarnog) područja informacijskih i komunikacijskih znanosti. Riječ je o temeljnom predmetu koji studente prve godine preddiplomskog studija upoznaje s osnovnim pojmovima i konceptima iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti, a koji se potom proširuju i produbljuju na višim studijskim godinama. U središtu interesa smješten je fenomen "informacija" kao jedan od ključnih pojmova za razumijevanje ljudskog napretka i povezanosti ljudi u premreženom svijetu ograničenih resursa. Predmet prati razvoj informacijskih i komunikacijskih znanosti s posebnim osvrtom na napredak ostvaren pod utjecajem informacijskih i komunikacijskih tehnologija čija transformirajuća snaga mijenja informacijsko pejzaž i društvo u cjelini. Ovaj predmet nudi presjek tema koje povezuju ljude – informacije – tehnologije. Ciljevi predmeta su:</p> <ul style="list-style-type: none">• upoznati studente s osnovnim teorijskim premisama i razvojnim pravcima polja informacijskih i komunikacijskih znanosti• upoznati studente s pojavom, dosezima i ograničenjima pojedinih znanstvenih paradigmi u oblikovanju teorijskih pristupa u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti• predstaviti teorijska ishodišta organizacije i upravljanja informacijama, te značajnije pristupe i iskustva na osnovi kojih studenti mogu bolje razumjeti teoriju i praksu informacijskih djelatnosti te obilježja pojedinih grana unutar polja• analizirati ulogu informacijskih i komunikacijskih tehnologija u procesu stvaranja, prikupljanja, organizacije, pretraživanja i dohвата te komunikacije informacija• upoznati studente s informacijskim potrebama, oblicima interakcije s informacijama i informacijskim sustavima, te ponašanjem korisnika u doticaju s informacijama i informacijskim izvorima/uslugama• upoznati studente s osnovnim načelima informacijskih profesija i etičkih normi. <p>Predavanja prati seminarska nastava na kojoj se posebna pozornost posvećuje kritičkom čitanju i promišljanju preporučene literature. Dio seminarskih aktivnosti izvodi se u e-učionici Merlin (online rasprave, pisani osvrti i eseji i sl.). Vježbe tematski slijede predavanja i seminara, a cilj im je osposobiti studente za primjenu praktičnih znanja i vještina povezanih s procesom stvaranja, prikupljanja, organizacije i upravljanja, te diseminacije i korištenja informacija.</p>				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	PREDAVANJA/SEMINARI/VJEŽBE P1. Uvodno predavanje • upoznavanje s izvedbenim planom predmeta, ishodima učenja, načinom izvedbe predavanja, seminara i vježbi, nastavnim materijalima i zadacima na Merlinu P2. Uvod u informacijske i komunikacijske znanosti i prakse u 21. stoljeću.				

	<ul style="list-style-type: none">• relevantne podjele znanstvenih područja/polja/grana i mapiranje „Informacijsku znanost“, „informatijske znanosti“, „informatijske i komunikacijske znanosti“ u sklopu istih; razlikovanje znanstvenih grana unutar polja informatijskih i komunikacijskih znanosti i pojašnjenje jedinstvenih obilježja „informatijskih znanosti“; Znanstvene discipline i informatijske profesije; Interdisciplinarni karakter informatijskih i komunikacijskih znanosti i veze sa srodnim poljima; Informatijske djelatnosti i informatijski stručnjaci• temeljni koncepti informatijskih znanosti• osnovni modeli komunikacije; razlikovanje osnovnih pojmova poput: informacija, podatak, znanje i mudrost ; rasprava o terminologiji• različite vrste zabilježenog znanja; razlikovanje različitih vrsta informatijskih izvora (npr. primarni, sekundarni, tercijarni) <p>P3. Povijest informatijskih znanosti i razvoj kompetencija informatijskih stručnjaka</p> <ul style="list-style-type: none">• značajne razvojne faze unutar duge povijesti bilježenja informacija na različitim nositeljima i prijenosnicima• evolucija tradicionalnih informatijskih ustanova i organizacija• dvojaki karakter informatijskih znanosti - disciplinarna i praktična usmjerenost• informatijske struke i stručnjaci ; prikaz razvoja profesionalnih kompetencija, obrazovanje informatijskih stručnjaka, specijalizacija i uloga informatijskih organizacija, uključujući akademske, specijalne, narodne i školske knjižnice, arhive, muzeje te korporativna i istraživačka okružja <p>P4. Teorijske zasade informatijskih znanosti: filozofija i znanstvene paradigme</p> <ul style="list-style-type: none">• produbljivanje problematike disciplinarne i praktične orijentacije informatijskih znanosti• rasprava o teorijskim temeljima istraživanja u području informatijskih znanosti <p>P5. Publikacije, komunikacijski kanali, mreže i tehnologije (preopterećenje i pismenosti)</p> <ul style="list-style-type: none">• stvaranje informacija• znanstvena komunikacija• svakodnevno korištenje kanala za proizvodnju i konzumaciju informacija• rasprava o "razornom" utjecaju informatijskim i komunikacijskim tehnologijama (IKT)• evolucija IKT i ključni trendovi• opis fenomena poznatijeg kao "informatijsko preopterećenje"• filtriranje informacija u kontekstu informatijskog preopterećenja• informatijska pismenost i strategije njezinog poticanja <p>P6. Predstavljanje informacija</p> <ul style="list-style-type: none">• riječi i značenje (semantika)• gramatika i sintaksa• strojno prevođenje• razine predstavljanja informacija• pristupi analizi informacija• sažimanje• indeksiranje <p>P7. Organizacija informacija</p> <ul style="list-style-type: none">• što je to organizacija informacija?• prirodni jezik i kontrolirani rječnici• klasifikacija• metapodaci• informacija arhitektura <p>P8. Informatijsko ponašanje I (potrebe, motivacija i traženje)</p> <ul style="list-style-type: none">• informatijske potrebe korisnika, motivacijski čimbenici i ograničenja povezana s procesom traženjem informacija
--	---

	<ul style="list-style-type: none">• utjecaj situacijske relevantnosti na naše ponašanje u procesu traženja informacija• identifikacija značajnih znanstvenika u području traženja informacija i informacijskog ponašanja; teorija i modela traženja informacija, temeljnih koncepata i modeli informacijskog ponašanja, tipičnih primjera informacijskog ponašanja (npr. pregledavanje, berrypicking, čitanje osnovnih informacija bez cjelovitog teksta, praćenje referencija, letimično pregledavanje, preuzimanje dokumenata bez čitanja i sl.) <p>P9. Informacijsko ponašanje II (pretraživanje, pronalaženje i korištenje informacija)</p> <ul style="list-style-type: none">• sustavi za pretraživanje i pronalaženje informacija• tehnike i strategije traženja informacija• koncepti relevantnosti i pertinencije• koncept slučajnog stjecanja informacija (IIA)• tehnike mjerenja utjecaja određenog rada• metode i strategije procjene relevantnosti, vrijednosti i kvalitete informacija i informacijskih izvora (bibliometrija/informetrija i sl.) <p>P10. Računala i mreže</p> <ul style="list-style-type: none">• analogna vs digitalna komunikacija• mrežna načela• računalna sigurnost <p>P11. Strukturirani informacijski sustavi</p> <ul style="list-style-type: none">• analiza sustava• dizajn• konceptualni modeli• baze podataka• relacijske baze podataka• primjena informacijskih sustava• informacijsko pretraživanje• digitalne knjižnice• upravljanje digitalnim izvorima• vizualizacija informacija <p>P12. Evaluacija informacijskih sustava</p> <ul style="list-style-type: none">• metode• interakcija čovjek – računalo (HCI)• upotrebljivost <p>P13. Upravljanje informacijam</p> <ul style="list-style-type: none">• društvena informatika• upravljanje znanjem <p>P14. Informacijsko društvo i informacija kao roba</p> <ul style="list-style-type: none">• identifikacija ključnih dionika informacijskog društva• opis fenomena povezanih s digitalnom podjelom i prikaz strategija usmjerenih na premošćivanje digitalnog jaza• raznolikost – osobni, jezični, kulturalni, geografski, politički i ekonomski čimbenici koji utječu na pristup i korištenje informacija <p>P15. informacijska politika: privatnost, cenzura, sloboda izražavanja, zaštita autorskih prava i otvoreni pristup</p> <ul style="list-style-type: none">• pravni i regulatorni okvir koji utječe na informacijsko okruženje• olakšavanje pristupa i traženje informacija unutar parametara informacijskih politika• regulacija pristupa/korištenja informacija i teme povezane s privatnošću, cenzurom, slobodom izražavanja te slobodnim pristupom informacijama
--	--

	<p>• zaštita autorskih prava pojedinaca i agencija, pokret otvorenog pristupa informacijama i podacima</p>					
Obvezna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bawden, D.; Robinson, L. Introduction to Information Science . 2022. London: Facet Publishing. 2. Buckland, M.K. Information and Society. MIT Press, 2017. 3. Davis, C. H. ; Shaw, D. 2013. Introduction to information science and technology. 4. Glushko, R.G. The Discipline of organizing. Cambridge. MIT Press. 2013. https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/913 5. Fidel, R. Human Information Interaction: An Ecological Approach to Information Behavior. MIT Press, 2012. 6. Information Literacy Online. URL: https://informationliteracy.eu/courses/course-v1:ILO+hr+0/about 7. Saracevic, T. Prilozi utemeljenju informacijske znanosti. Osijek : Filozofski fakultet, 2006. 					
Dodatna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aparac-Gazivoda, T. Teorijske osnove knjižnične znanosti. Zagreb : Filozofski fakultet, 1993. Str. 11-31. 2. Buckland, M. K. (1991), Information as thing. // J. Am. Soc. Inf. Sci., 42: 351-360. 3. Faletar Tanacković, S.; T. Aparac-Jelušić. Ishodišta za proučavanje međuodnosa baštinskih ustanova u 20. stoljeću: počeci teorijskih promišljanja. http://ozk.unizd.hr/libellarium/index.php/libellarium/issue/view/39 4. Gleick, J. The information: a history, a theory, a flood. New York : Pantheon Books, 2011. (poglavlja: Prologue; Ch. 2: The persistence of the word; Ch 11: Into the meme pool; Ch 15: New news every day) 5. Ivanović, J. Priručnik iz arhivistike. I. dio. Zagreb : Hrvatski državni arhiv, 2010. Str. 21-63. 6. Macan, T. Kako nastaje enciklopedija.//Kolo: časopis Matice hrvatske, 15, 3(2005), str. 41-46. 7. Marchionini, G. Information concepts: from books to cyberspace identities. Morgan & Claypool, 2010. 8. Maroević, I. Uvod u muzeologiju. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije, 1993. Str. 70-90., 233-241. 9. Sečić, D. Informacijska služba u knjižnici. Lokve: Benja, 2006. 10. Svenonius. E. Intelektualne osnove organizacije informacija. Lokve : Benja, 2005. (Poglavlje X.) 11. Weinberger, D. Too Big to Know: Rethinking Knowledge Now That the Facts Aren't the Facts, Experts Are Everywhere, and the Smartest Person in the Room Is the Room. New York: Basic Books, 2014. (Poglavlje: Knowledge overload) 					
Mrežni izvori						
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☐ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☒ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit
	☐ samo kolokvij/zadaci	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☒ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	<p>Tijekom semestra pišu se dva kolokvija kao dijelovi pismenog ispita. Uspjeh na kolokvijima preduvjet je za izlazak na usmeni ispit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seminarski rad - 20% - Zadaci na vježbama - 20% - Kolokviji (I i II) - 50% - Usmeni ispit - 10% 					
	0 - 59 %		% nedovoljan (1)			

Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	60 - 68 %	% dovoljan (2)
	69 - 79 %	% dobar (3)
	80-89 %	% vrlo dobar (4)
	90-100 %	% izvrstan (5)
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo	
Napomena / Ostalo	<p>Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.</p> <p>Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]</p> <p>Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none">- razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno;- razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. <p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u><i>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru.</i></u></p> <p>U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/cama potrebni AAI računi. /izbrisati po potrebi/</p>	